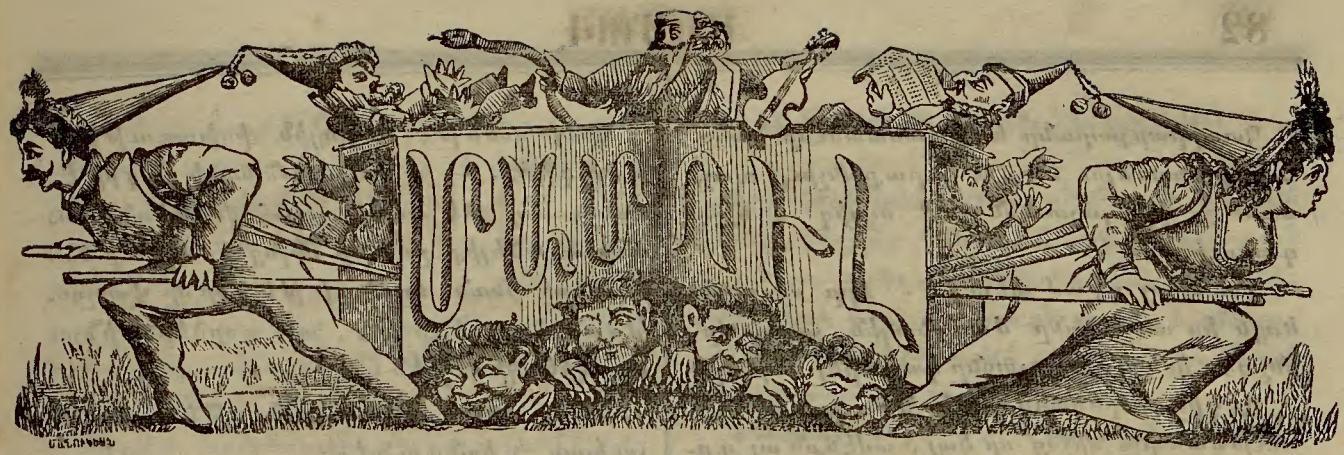

ԹԻՒ 427 Զ· ՏԱՐԻ ԾՐԱՆ Թ· 1874 30 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ ՈՐԲԱԹԱԲԹԻ

Մամլոյ իւրաքանչիւր չրջանը 32 օրինակ է ։
Տոորագրութեան տեղն է Պօլիս , Զինեվրլի խան վերի յարկ Թիւ 18 ։
Դուրս երթալիք թերթից վճարոյի ծախքը առնողին վրայ է ։

Երջանին գինը դահեկան կանխիկ 60
Կիսաչրջանը » » 30
Մէկ Թիւը փարայ 30
Փոխադրման տուղն է դահեկան 2

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ ԴԱՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

Առենօք մարդուն մէկը 5 կանդուն չուխայ առեր և դերձակի մը տարեր , և ուզեր է որ բալթօ մը և սեթրի մը իրեն համար , չաքեթ մը տղուն համար , և քիւրքխասպի մ՚ալ կընկանը համար ձևել տայ , և դերձակն ալ շատ ալէկ , ըսեր ըսեր պատրաստ կըլլան , եկօք առ ըսեր է։

Հետևեալ շաբթու մարդը գացեր է դերձակին պատրաստածներն առնելու , և զարմացմամբ տեսեր է որ իրեն համար կարուած բալթօն և սեթրին և կնկանը քիւրքխասպին իր գալիկն անգամ վրան չըլլար · ասոր ինչ ըրեր ես , կը հարցնէ դերձակին .

— Ձեր հրամանին համեմատ ամէնքն ալ պատրաստեր եմ։

— Բայց այս պատրաստածներդ գալիս անգամ չըլլար ։

— Դուք 5 կանդուն չուխայ բերիք , և 4 կտոր բան ուզեցիք · բերած չուխայէդ այս ձև հագուստներ կրնան չինուիլ , թէ որ աւելի խոշոր կուզէիր , չուխայիդ կանդունն ալ չատցնելու էիր ։

— Բայց դուն ինծի չըսիր որ 5 կանդուն չուխան չօգտեր ։

— Բայց դուն ինծի չը հարցուցիր որ 5 կանդուն չուխան կօգտէ՞ արդեօք ։

Այս ըսելով վէճ կը ծագի մէջերնին , և դատաւորին կը դիմեն · և դերձակն իրաւունքը կը շահի ։

Այս դերձակին օրինակը շատ յարմար պիտի դայ մեր ազգային վարչութեան երբ օր մը երլանք և հարցնենք իրեն թէ , ինչ է բրածդ · վախնանք որ պիտի պատասխանէ թէ առած չուխանուդ համեմատ գործ տեսած ենք ։ Օրէնք ունինք , մարդ ունինք , բայց դրամ չունինք · եկուր տես որ օրէնքն ալ մարդն ալ քալեցնողը դրամն է ։

Գաւառները խնամքի կը կարօտին ·

Դրամ պէտք է ։

Դպրոց և դաստիարակութիւն յառաջ երթալու են ,

Դրամ պէտք է ։

Պատրիարքարանը և Դիւանաւտունը կանոնաւոր շարժելու են, և իւրաքանչիւր պաշտօնեայ իր պաշտօնին մէջ ուղիղ և ճիշդ դտնուելու է։

Դարձեալ դրամ պէտք է։ Երբ պաշտօնեայն իր ամսականը ժամանակին չստանար, ինչպէս կրնայ իր պաշտօնը կատարել անթերի։

Ազգին բարեկարգութեան և յառաջադիմութեան ինչ միջոց որ կայ, ամէնքն ալ դրամի կարօտ խնդիրներ են։

Երբ Գավուս-քէհեաին իր ամսականը ժամանակին չստանար, ալ անկէ չենք կրնար ըստ ամէնայնի ճշդութիւն պահանջել իր պաշտօնին մէջ։

Երբ դիւանագիրք շաբաթական մէյմէկ մէճլիսիէով կարճակուին, ո՞վ կրնայ անոնց ուսին վրայ բեռցնել չատ մը դործեր։ Աղէկ որ դարձեալ իւրաքանչիւրն իրենց պաշտօնը կը վարեն. բայց ո՞վ կրնայ երաշխաւորել որ այս ընթացքը շարունակուինէ, անոնք ալ իրենց ընթացքը անխափան պիտի շարունակեն։

Դաստիարակութիւնը առաջին խնդիր է, ազգին կենաց և մահու խնդիր է ըսողներուն կըսենք թէ, երբ Պօլսոյ վարժարանները չըրջելու և անոնց վրայ հսկելու համար սահմանուած ընդհանուր տեսուչը իւր պաշտօնին սկսելէն մինչև յարդ 4 ամիս ըլլայ, և մէկ փարա վարձք առած չըլլայ նէ, ալ դաստիարակութեան պէտքը ո՛ր աստիճան կարևորութիւն ունեցած ըլլալը ինքնին կը հասկըցուի։

Բայց ի՛նչ ընէ վարչութիւնը, որ անոնց ամէնուն հոգ տանողն է, երբ ինքն ալ կըզգայ ազգային մնաուկին դատարկ ըլլալը, կամ թէ զայն դատարկացնողը դատարկացուցեր է (Աստուած զինքն իբարին յիշէ) և հիմայ այս նեղութիւնները իրենք կը կրեն. ի՞նչ կրնայ ընել վարչութիւնը մնաուկին այս անճուկ վիճակին մէջ։

Պիտի ըսեն, թող տուրքը հաստատէ. — այդ ժամանակի խնդիր է, և այսօրուան պէտքը չը լեցներ։

Պիտի ըսեն թէ ազգային փոխատուութեան թող դիմէ. — այդ ալ ժամանակի խնդիր է, մանաւանդ թէ ատոր ապահովութեանը համար մտածելիք չատ մը միջոցներ պէտք են։

Մեզի անանկ կը թուի թէ, օր մը վարչութեան հարցնենք թէ, այս գործերն ինչու այս վիճակի մէջ են.

Ան ալ պիտի պատասխանէ թէ, տուած չուխադ 5 կանդուն էր։

Կեդրոնական դատարկ մնաուկին վրայ ազդացնոց ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք, մանաւանդ անոնց՝ որ ատոր անոր պօլ պօլ բաշխելու համար խօսք չը պակսիր իրենց բովէ, բայց տալու համար չօլախ են։

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ՍԷՐԸ

Բան մը չկար աշխարհի վրայ որ կարենար մայրական սիրոյն չափել, և մինչև հայրական սէրը նշանակութիւն չունէր մայրական սիրոյն քով, և իրրև օրինակ առաջ կը բերուէր թէ Աստուած Հայր Աբրահամէն ուզեց որ իր իսահակ որդին զոհ ընէ. և ոչ թէ Սառայէն, գիտնալով որ մօր մը անհնար է այդպիսի զոհ մ՚ընել։

Հիմա թէեոր Աստուած այդպիսի պահանջում մ՚ընել ուզէ, փոխանակ հայրերէն ընելու՝ մայրերէն պէտք է ընէ. մայրերն աւելի պատրաստ պիտի գտնէ այդ զոհն ընելու քան թէ հայրերը։

Հիմա հայրե՛րն աւելի կը դուրգուրան իրենց զաւակաց վրայ, քան թէ մայրերը։ Ասոնք այսինքն մայրերն, ընդհանրապէ՞ս խօսինք թէ մանաւորապէս, այնքան ինքզինքնին մեղկութեան, ցոփութեան և հանգստի տուած են, որ զաւակ ունենալնին անիծելէ զատ ուրիշ բան երբած չունին։

Վասն զի զաւակ բերելով կը վախնան որ իրենց չէնքը չնորհքը վրայ կուտան։

վասն զի զաւակ հոգալու համար ուզած տեղերնին այցելութիւն ընել, և իրենց զբօսանքը կատարել չեն կրնար։

վասն զի զաւակի համար ցաւ և նեղութիւն կրել չեն ուզեր։

վասն զի զաւակը տեսակ մը արդելք է նաև իրենց ամէն տեսակ հաճոյքները կատարելու մասին. և լն. և լն։

Կը լսես, որ զաւակները պատուհանէն վար ինկեր և ճղակտոր եղեր են, պատճառը մի կարծեր որ մօրը լաթ լուալն կամ կերակուր եփելն է, այլ կամ հայելին դէմ նըստած թօալէթ ընելն, և կամ իր զբօսանքին համար գայն օտարի ձեռք ձգել և ինք պըսըտելու երթալն է։

Խեղճ տղեկներու անժամանակ և յանկարծական հիւանդութիւններով տագնապիլը և մեռնիլը երեւսես, պատճառն մօրն անհոգութիւնն և շատ անգամ իր հաճոյքին զբաղած ըլլալն է։ Խեղճ հայրը յոգնած և բեռնաւորեալ կը դառնայ չուկայէն, զաւակը կը վնասէ որ անով մխիթարուի, բայց անիկա անկողին ինկած է, և մայրն ալ զանազան հնարներ գտած է արդէն զանի համոզելու համար թէ ինքնիրէն յանկարծ հիւընդացած է տղեկը, առանց պատճառի։

Ցաւալի է ըսել որ այս կարգի մայրերը հեռագիտէ չատնալու վրայ են. ատոնք իրենց հանգստութեանը համար դիւրին միջոց մ՚ալ գտած են զաւակներն դիշերօթիկ վարժարան տալ, շատ անգամ անչափահաս վիճակի մէջ. աս գէշ չէ, գոնէ զաւակներն կը կրթուի. թէպէտ հօրերնուն նիւթական վիճակն ալ կը ներէ՝ ալ աւելի աղէկ։

Բայց ի՞նչ ըսելու է այն մայրերուն, որ չեն հաւատար իրենց զաւակին հիւանդութեանը, մինչև որ անոր մահը չը լսեն, և ցուրտ դիակը այն գիշերօթիկ վարժարանէն դուրս ելնելը չտեսնեն . . . ։

Ըսելիք չատ կայ այս տեսակ մայրերուն համար։

ՎԱՐՊԵՏ ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԸ

Բարեկամներնէս մէկը անցեալ օր թէլշէի մը մէջ տեսանք. ասիկա պէյօղլուի մէջ տուն մը չինելու վրայ է. հիմը ձգեր է, դրանը էշիկը պիտի դնէ, մտմտուքն առեր է գինքը։

Հարցուցինք իրեն թէ, պատճառն ի՞նչ է այսչափ չուարելուն։

Պատասխանեց թէ, թէև Տայիրէէն միւհէնտիս մ՚եկաւ, և վողջոյին գէմինը ցուցուց. բայց ես անոր վստահութիւն չունիմ, վարպետ միւհէնտիսը պիտի բերեմ՝ որ ան ցուցընէ գէմինը։

Զարմանքով հարցուցի թէ այդ միւհէնտիսը վարպետ չըլլայ նէ, Տայիրէէն մէջ ի՛նչ բան ունի։

Զգէ այս մարդիկը. ըսաւ մեր բարեկամը բարկութեամբ մը, միւհէնտիսութենէն խապար չունին, ձեռուընին կանգուն առեր են, և իպտիտուլլահին հոգին կերեն։ Թարլա պաչիին ճատտէէն հիչ անցա՞ծ ունիս, մէյմը դնա, տես որ խալտըրըմը նոր չիներ են, և այն նո՛ր նո՛ր չինուած տուներն ի՛նչ եղեր են, ո՛րը դուրսէն տախտակէ վերտիվէն դըրեր է տանը դուռը ելնելու, որն ալ ներսէն վերտիվէն դրեր է բակը իջնելու. էյ այդ խեղճ մարդիկն ի՛նչ յանպատրաստ ունին. չըլլա միհէնտիսը ինչ գէմին ցուցըցեր է նէ՝ հոն դրանը էշիկը դրեր են, բայց հիմա խալտըրըմ չինած տեղնին գէմինը փոխել հարկ եղեր է, փոխեր են։ կը վախնամ որ տասնկ ձիւն մը իմ դըլխս ալ չդայ, վասն զի ավուճով տակ պիտի խարճեմ։

— Թէտը ինծի կը հարցնես նէ՝ փողոցիդ խալտըրըմը մինչև չըշինուի, տուն չըշինես նէ աղէկ կընես։

Միւսիւ տիրէքթէօռ,

Թէատրօնուզատա ադթրիսիկ էթափիմէք նկատելիկնէ պէնի իսթէմիշտիզ, պաշ իւսթիւնէ, պիր գաչ սիւալիմ վար էյէր օնլարա

խթէտիղիմ կիպի ճեվապ վէրիրսէնիզ պէնտէնիզ պու կիւնտէն հաղըրըմ։

Իչխթոխմ քի 3 սէնէյէ դօնթրաթ էտիյօր վէ վագըթտան էվվէլ իչի թէրք խաէրսէմ պէնտէն 200 լիրա մաթլուպ էտիյօրումուշսունուզ, բէք էյի մինասիպ, լաքին չուննու պիլմիրիմ քի պու 200 լիրայը էվվէլկինտէն գազանըպ է՞օյլէ մի դուսմրանեանըզա տախիլ օլաճաղմ եօգսա օրատա մը գազանաճաղմ։

Յանիէն, իլք սէնէ իչին՝ իքի, իքինճի սէնէ իչին՝ իւչ վէ իւչինճիւ սէնէ իչին տէօրթ լիրա այլըզ վէրիյօրումուշսունուզ. (սէնէտէ եա եէտի եա ատզուզ այ, տէյիլ մի) հազդընըտա պազարսան էօյլէ օլաճազդա՛, չինքիւ պէնիմ գազանաճաղմ 200 լիրա տա պու ֆայըզը կէթիրիր։

Պալհաէն, պիրի եազ վէ տիկէրի դըշ մէվսիմի իչին իքի ատէթ պէնիֆիս (իյանէ) վէրիյօրումուշսունուզ քի՝ եազ թէատրօսու իչին պէշ վէ դըշ թէատրօսու իչիւն օն ատէթ լիրայի օսմանի չէքիպ ալտըդտան սոնրա՝ պազըսընը նըսըֆ նըսըֆտա թազումիմ էտճէէքիմիւչիւզ. պու հէվսինտէն ալէտ, պու հէմ պանա հէմ սիզէ հայըրլը օլուր. չինքիւ պէն վէրէսիյէտէ գալան պիր գաչ մէճիսիյէյի դաբարըմ, սիզտէ թէատրօնուն թէքմիլ հասըլաթընը չէքէր ալըրսընըզ։

Տիգտաթ էտէճէք պիր քէօչէ պահա վար էյէր խասէթէն պիզէ վէրիլէն իհսան միւսթէսնայըտա՝ սիզտէն նէ՛ այլըզ նէ՛ տէ սէրաթտա խթէրիմ, պէյ էֆէնտիլէրտէն ալտըղըմ պազդիչէ կէնէ սայէնիզտէ կիւլ կիպի կէչինիրիմ։

Ադթրիսինիզ օլաճազդ

Ա. Բ. Գ.

ՄԱՆՐ—ՄՈՒՆՐ

Ինչո՞ւ դլխարկ կը դնեն անպէտ հայ դերասանները։

— Որպէս զի Մուսթաա փաչայի անպէտ սէյիւնները չի կարծուին։

— Բայց ինչո՞ւ պէխէրնին կածիլեն։

— Անոր համար որ տաճկաց «սագալ տուսասըլին» պէս իրենց դալ «պըյըդ տուսասը» չունին։

* * *

Չկան եւ չպէտք օդուստ տեսաը Գ. Աթանասեան։

— Հապա, չի նայի՞ս ինչպէս նիհարցայ։

— Ի՞նչ կըսես, դիրնալու է՞ր։

— Ամենևին, այդ կոշտութիւնը նշանաձս չընդունիր։

* * *

Ֆիլոր տուտուս, իմացա՞ր, ազատ ֆրէնկի աղջիկ մը կառնէ կոր։

— Ի՞նչ կըսես։

— Մա՛սոր։

— Քա որի՞ն աղջիկն է քի։

— Իշխէ տօղրուն չէյթանին աղջիկը կըսեն կոր։

— Քա ատ ի՞նչ թօհաֆ անուն է, հիչ ատանկ անուն կըլլա՞յ։

— Ես ի՞նչ գիտնամ, անա՛նկ կըսեն կոր իշտէ։

— Քա քուրո՛ւկ, սախըն հա խաղվէչէյթանին աղջիկը չըլլա՞յ հէլէ ատ ըսածդ։

— Հա՛, հա, իշտէ ատ է։

— Քա վո՛ւյ, զավալը ճահիլ, քա կրակը երեր է։

— Ինչո՞ւ, ճանըմ Ֆիլոր տուտուս։

— Քա չըլլայ որ հաւատաս, անոնք չեն կարդուիր, կառնեմ կառնեմ կըսեն տէ, սօղրա մարդուն ճեպի եղածը չեղածը կառնեն կը լմնցընեն, եաքէն ալ կրնակին թէքմէ մը կուտան քի՛ . . . չէյթանին աղջիկներուն հետ հիչ կո՛խ կելլուի։

* * *

Գ. Թաթուլ, մարդս քանի՛ հօխայ բան կրնայ պահել վրան։

— Բանին կէօրէ, սաման ըլլայ նէ՝ երկու օխայէն աւելի չը կրնար պահել։

— Էյ բարեյ ըլլայ նէ՛ :

— Ի՞նչ, պղի՞նձ չէնէ մէճիտիյէ :

— Ձանըմ, ի՞նչ կըլլայ նէ ըլլայ, ես քեզի պըշ չեմ հարցներ կոր, սա քանի հօխայ ոսկի կրնայ մարդ վրան պահել :

— Լ՛Հ, չատ չատ՝ 5 հօխայ :

— Հապա Մանզաւէնն երեկուան թերթին մէջ կըսէր թէ Քանտիյայի մէջ մարդ մը կառավարութեան ննտուկէն 28 հազար լիրայ դողնալով փախեր է :

— Ի՞նչ կըսես, ծօ՛ 28 հազար լիրան 165 հօխայ կընէ :

— Իշտէ ես ալ ատոր զարմացայ եա՛, եաքը մարդը բռներ են նէ՝ 165 հօխայ ոսկին վրայէն ելեր է. էյ հիմայ ի՛նչ կըսես ատոր :

— Ձանըմ, դուն ալ անանկ մարդու մը խօսք ըրիր որ, մարդուն խնդալը կուգայ, չէ՞ս գիտեր թէ անոր ձեռ ըսածը ֆէյ պրչ. է :

— Ինչ՞ հաշուով :

— Չէ՞ս տեսներ որ մարդը ամեն օր կը պօռայ կոր թէ տարին 1000 ոսկի վրայ կուտայ կոր Ադապեազարին :

— Էյ վրայ չի՞տար կոր իրաւ :

— Աւտամ նէ՞ մինասիպէթ, անոր լիրայ ըսածը իրաւցնէ լիրա՞յ կը կարծես, զուրուշ պիտի ըսէ ամա՝ կամընայ կոր. խօշ 1000 պրչ. ալ ըսէ նէ՝ ո՞վ կը հաւատայ եա՛ :

* * *

Մաթո՛ս աղա, անցած ըլլայ, աս գիշերուան կրակը ճնաս մը չը տուա՞ւ ա քեզի :

— Ի՞նչ կըսես աղբար, չօլուխ չօճուխով մօրէ մերկ մնացինք :

— Հոգի՛դ սիրես, էշեա բա՞ն ալ չը կըրցիք պաըէ փախցնել :

— Նա՞սըլ չէ, եէնի Մահալլէէն ըըրթինիս Զինկիլ ճամին փախցուցինք, տուներնիս հոն, եաքէն էշեանիս ալ հոս երեցաւ :

— Մէ՛ղք մէ՛ղք, ֆախաթ ինկիլթերրայէն, նէմցէյէն ասչաի խոշոր խոշոր ջրհաններ ու ջրանկիրներ եկան, մարդիկ գրեցին, ալ ասկէ եաքը կրակ չը պիտի ըլլայ ըսին, նա՞սըլ կէնէ սա կրակին առաջքը չը կրցին առնել տէ մինչեւ առտու երեցաւ, աս դուրսէն եկած թուլումպաճիներ՛ն ալ ֆայտա մը չունեցան աճապա, սոսո՞նք ի՛նչ կընեն կոր :

— Ի՞նչ պիտի ընեն, տահա ընկե՛ր կընեն կոր եզեր, ընկերներն չէ լմնցեր որ դան տէ տուներնիս աղատէին :

* * *

Հոգիկուլ աղան իր մէկ ծանօթ արհեստաւորին ձեռարուեստները տեսնելով կըսէ :

— Իրաւո՛ր, Օննիկ, հարուստ ըլլալի նէ աստանկ հեղուխճիներ ըլլալուդ համար քեզի շատ աղէկութիւններ կընէի :

— Ի՞նչ կընէիր ըսէ նայի՛մ որ ես ալ դոնէ մխիթարուիմ :

— Քեզի աղուոր մաղաղայ մը կը բանայի :

— Տահա՞ :

— Մէկ ձեռքէն հազար ոսկի կուտայի :

— Աս ալ աղէկ, տահա՞ :

— Աղուոր ալ եալը մը կառնէի քեզի :

— Տահա՞ :

— Քեզ Եւրոպայ կը ղրկէի .

— Աղէ՛կ ա, ատոնք հիմայ մէկդի, սա ա՛սօր ի՞նչ կընես, ա՛ն ըսէ նայինք :

— Հիմակ ի՛նչ կրնամ ընել, սա չնաճ բաներդ տուր ինծի՛, տանիմ ծախեմ, քանի մը բարեյ պարտք ունիմ աստին անդին, անոնք տամ, մնացածն ալ քեզի կը բերեմ կուտամ :

* * *

Մարդուն մէկը անցած օր ստիպողական դործոյ մը պատճառաւ կամուրջէն անցնելու համար, վրան ալ բնաւ մանրուկ ստակ չը գտնուելով, իսկոյն հրէայ սարաֆի մը կը վազէ ու դրպանէն սանտրդը ոսկի մը հանելով,

— Շու գաչա՞ կիտէր, պազիրկեան, կըսէ :

— Է՛, օթուզ պէշ ղուրուշա կիտէր :

— Պօղոսէ պանա պազըր վեր :

— Հէ՛, պաքիր իլան օթուզ իքի կրօշ :

— Բե՛ք էյլի, ճանըմ, էօյլէ օլսուն, չափուդ պօղ չունու, իչիմ վար կիտէճէյիմ։

Հրէայն մէկէն ի մէկ 3 ղրչ վար ուրիշուն հաճուիթիւն տալը տեսնելով, կը ղմայ թէ ինչո՞ւ արդեօք քանի մը ղրչ աւելի վար չէ ըսած, ուստի ոսկին ձեռքը առնելով ու առին անդին դարձնելով։

— Պաքսա՛նա պանա, դուզում, պէն ա՛ճէլէ իլէ պազարտաքըմ, պունուն թուրասը աչինմիչ, 30 ղրչա պօղարըմ։

— Բե՛ք էյլի, պօղ կըսէ մարդը արտօրանքէն առեն չունենալով ժամավաճառ ըլլալու։

— Է՛, կը կրկնէ հրէայն, պունուն թիրթիրի՛ տէ պօզուդ, պաքսանա՛, պու է՛քսի՛ք է՛քսի՛ք։

— Ֆա՞չ բարալըդ է՛քսիք, այ օղուլ։

— Էյ պիր ուչ պուղտայ է՛քսիք։

— Բե՛ք էյլի, դա՞չ ղրչ էտեր սէնին սէօզիւնէ։

— Է՛հ, էտեր պիր 22 ղրչ։

— Էօյլէ՛ օլսուն, չունա գա՛չ ղրչ պազըր վէրէճէքսէն վէ՛ր կիտէճէյիմ, իչիմ վար տուրամամ։

— Պէ ա՛ դուզում, սանա տէյի՛մմի, պու ալթինի բէ՛ք եօղում թուրթմայօր։

— Պազիրկեա՛ն, պազանա պիր չէյ տէյիմ սանա, չու ալթընը ալըրսան՝ իւսթէ տահա նէ՞ վէրէճէյիմ, օնո՛ւ սէօյլէ։

* *
*

Երէկ տաճիկ երիտասարդ մը Պայրամի տօնին առթիւ իր մէկ բարեկամին շնորհաւորութեան այցելութիւն մը տալով, քիչ մը առեն տեսակցելէն վերջը,

— Հայտէ, Ալի պէյ, կըսէ, աղճըդ կէզմէյէ չըգալըմ։

— Խայըը էֆէնտիմ, պէնատէնիչ տըշարըբայա չըգմամ, հալա եաղմուրլու։

— Նէ՞ զարարը վար էֆէնտիմ, պէնիմ չէմչիյէմ վար տըր, սիզի տէ գօլթուղումա ալըրըմ։

— Խա՛յըր խայըը, իւչիւյօրում օլմազ։

— Ցահա՛ էյի եա, ուղուն պիր եօլ տէյիլ, չունտա ֆէնէր դաղինօսունա կիտէլիմ, օրատա ըսընըրսընըզ։

— Օլմազ, օլմազ էֆէնտիմ։

— Ճանըմ իսթէ՛րսէնիզ բալթօմու տա վէրէյիմ սիզէ։

— Էֆէնտիմ տըշարըբայա չըգամամ, վէսսէլամ։

— Սէպէ՛պ։

— Սէպէպի եօք, չըգմամ։

— Աննաթըմ աննաթըմ, սիզ բէ՛ք էօյլէ էվտէ զապթ օլուր հաշարիէրտէն տէյիլսի՛զ ամմա, նէ՛ չարէ քի . . . Նասրէտտին հօճանըն տէյիղի կիպի, սիզ կիպի աւտամն պէօյլէ եաղմուր կիւնտէ դունտուրասըզլըզդ, պայրամ կիւնիւ տէ բարասըզլըզդ կէլիր հագդընտան։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏԷՐԱՆՑ ԾԱՌԱՅ ՄԸ

Կէտիկ բաչայի թատրոնին տնօրէնը եղող Կիւլլիւ էֆէնտին յառաջիկայ շաբթուընէ հայերէն թատերգութիւններ ներկայացընել սկսելով, յայտարարութիւն մը կը հրատարակէ, ուր իւր սովորական շարլաթանական խոստումներուին իր ինն երրորդ չրջանը մըտնելուն առթիւ աղդին մեծամեծ ծառայութիւններ ընել կը խոստանայ։

Կիւլլիւ էֆէնտիին պօլպօլ խոստումներուն ի՛նչ արժէքը՝ մենք աղէկ ամբողջ մըր հասարակութիւնը չատ աղէկ գիտէ եա՛, սակայն ասկէ ամիս մը յառաջ Բամազանի առթիւ տաճկերէն ներկայացումներ տալ սկսած առենը՝ ցաճկայ ծառայութիւններ ընել խոստացած էր, իսկ Բամազանը Պայրամովը մեկտեղ կլլելուն պէս հիմայ ալ ելեր Հայոց աղգին ծառայութիւններ ընելու համար փէշերը ժողվել կսկսի, տարակոյս չըկայ թէ վաղն ալ Հրեայներըը խամիշ մնտնելու ըլլան նէ՝ անոնց ծառայութիւններ ընել պիտի խոստանայ։

Ասոնց ամենը ալէկ ա, մէկ բան մը միայն կայ որ զարմանքնիս կը գրաւէ, ամեն մարդ գիտէ թէ մէկ մարդ մը երկու տէրանց միանգամայն չը կրնար ծառայել, սա կիւլլիւ էֆէնտի՞ն ինչպէս քանի մը տէրանց կը ծառայէ կոր հաւատարմաբար, ասոր հի՛չ խելքերնիս չը հասնիր, կերևայ որ սա մարդը անհմանալի ճարպիկութիւն մը ունեցած ըլլալու է։

Ինչ որ է, Աստուած մարիֆէթը եւելցնէ. սակայն մենք սա մարդուն Աղդին ծառայելէն վազ անցանք. չսա գոհ կըլլանք եթէ իւր ներքին վիճակը բարեկարգելու քիչ մը աւելի հոգ տանելով, թէ իրեն և թէ Աղգին անպատուութիւն բերող պարագաներու մէջ չդտնուի։

Այս մասին հիմակու հիմայ այսչափ . . ։

ՄՈՒՆԷՏԻԿ

ՀԱՐԻՒՐԻՆ ՏԱՍԸ ՉԵՂՉՈՎ

Վարձքով տուն ուզողներուն.

120 սանտիմէթ վեր ելլելով քարուկիր տան մէջ մէկ յարկի վրայ երեք սենեակ, խոհանոց մը և հարիւրաթիւ մը կայ ուզողները թող թէվէ–պաչչի բանսիօններուն դիմեն։

—

Աժան բժիշկ բնակուղներուն.

Ամեն տեղ բժշկաց արժէքը նոյնն է, նայելու է որ ձի և ծառայ չունենան։

—

Աժան պահակութիւ ուզողներուն.

Պապա Յակոբոսը մուռցեր ենք անիկայ իւր վերչէը 0/0 ին տասնէն մինչև հինսունի իջեցուց։

Հետևեալ նամակը մեծ. Սուիսն էֆէնտի պէզիրճեան ղրկած է մեզ հրատարակելու խնդրանօք։

Աղնիւ բարեկամ.

Մեծանուն Յովհաննէս էֆ. Այվազովսքիի ձեռակերտները Պօլսոյ մէջ գտնուող երևելի արուեստաւոր և թէ ո՛ և իցէ անձինք, որոնք բաղդատուր եղան տեսնելու, բոլորն ալ վկայեցին թէ նոցա հանճարին վրայ եղած դողեստները չափազանցութիւն չէին։

Նոյն իսկ ինքն Այվազովսքի էֆէնտի Պօլիս գտնուելէն ի վեր տեսաւ թէ ղինքը այցելող Հայ արուեստաւորներն ամենքն ալ Տէրութեան այլևայլ գործերու մէջ յառաջացած են։

Տեսաւ թէ Պալեան Սարգիս պէյ Սուլթանի մը ճարտարապետն է. պալատներու և արքունի դահլիճներու մէջ Որդիք էֆէնտիի ձեռարուեստները տեսաւ. խմացաւ թէ իւր կենդանագիրը լուսանկարող մեծ. Ապտուլլահան եղբարք վ.Ե.Կ. կայսեր լուսանկարիչներն են, և վերջապէս Աբրահամ, Տելմաք, Մելքոն և Պետրոս էֆէնտիներու հետ տեսակցելով խմացաւ թէ Պօլսոյ Հայ արուեստաւորք հանճար ունին և իւրաքանչիւր ոք Եւրոպիոյ մէջ բացուած արուեստահանդէսներէն ընդունած մրցանակնուն իրօք արժանի են։

Նա մանաւանդ երէկ, երբ Յովսէփ էֆ. Մանասեան Այվազովսքի էֆէնտիի կենդանագիրը փողոցի վրայ նկարելով, նորին վսեմութեան մատոյց այն առեն, ահաւ ալաւելի ճանչնալով հայուն հանճարը սքանչացաւ և խիստ ուրախացաւ, Եւրոպիոյ մէջ հազուագիւտ եղող այսպիսի արագադիր դ-ծ[illegible]ո մը հայ ըլլալով Պօլսոյ մէջ ալ դբատնուելուն համար. և որոյ փոխարէն իւր առան ունեցած դոհունակութիւնը յայտնելով իւր ձեռակերտ հրաշալիքներէն մի նկար նորա նուիրեց։ Արդ, խմբագիր տեսնելով որ Հայ արուեստակէտ մը Պօլիս գալուվը իմ սիրելի արուեստակից.ս իրենց տարբեր ճիւղերով ղերար քաջալերեցին, այս մասին իմ զգացած կրկնակի ուրախութիւնս հրապարակաւ կը յայտնեմ։

1874 Հոկտ. 30 Մնամ յարգանօք

ՍԵՓՈՆ ՊԷԶԻՐՃԵԱՆ

ՖՐԷՆԿԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Սոյն գրատան մէջ կը գտնուին կերպա-կերպ գեղեցիկ օծանելիքներ, ոսկերչական ճիւղին յատուկ գեղանկար գունաւոր թըզ-չուններ, կենդանիներ. չքեղ դիրքերով շէն-քեր, ազգային չինուածոյ համար գասեր տալու ճարտարապետաց հրահանգներ, գըզ-բոցական գծագրութեան ճիւղին ամեն տե-սակ վարժութեանց օրինակներ, և այլն, և այլն, որոց դիւրամատչելի գիները յաճախորդներն գոհ կընեն։

ՏՈՔԹԷՕՐ Վ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Պատրաստ է, ամէն երկուշաբթի և հինգ-շաբթի օրերը Բերա Ս. Յովհան Ոսկերբերան եկեղեցւոյ սենեակներէն միայն մէջ ժամը 6 էն մինչև 8 իրեն դիմող ամէն ազգէ աղքա-տաց ձրիապէս դարման և մանկաբարձու-թեան համար իրեն դիմող կարօտ ազգայնոց ձրիապէս հոգ տանիլ։

ՏՈՔԹԷՕՐ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Ա.յս Հայազգի ճարտար բժիշկը այս անգամ իր բնակութիւնը փո-խադրեց Բերայի Սաքըզ աղաճի ճատտէ թիւ 12 տունը, որն որ իրեն դիմող ազգայնոց կը ծանուց-ուի։

Տօմարակալութեան և ուրիշ վաճառակա-նական հաշւոց հմուտ պատանի մը կուզէ պատուաւոր վաճառականի մը քով գրադրու-թեան մտնել։

Տեղեկութիւն առնել ուզողը պէտք է մեր գրասենեակը դիմէ։

ԻԼԱՆ

Սկըբէճի խակէլէսինէ ոէմիրճի մաղազա-լարը իթթիխալինած պուլունան մաղազատա ասպա վէ մախպախ իչին գարաիճի վէ նիւս-գիասըլ մատէն քէօմիւրիւ սախըլմադան օլուպ, թէչրիճէ րաղպէթ պույուրան զէ-վաթըն հէր հալտէ խօշնուա օլաճադլարը ի-լան օլունուր։

Կ. ԲՕԼ ՏԸ ԿՕՓԻ
ԵՂԲԱՅՐ ՅԱԿՈՒՌՈՍ

ՏԵՏՐ Բ.

Պ. Կ. Պաղճեանի թարգմանութեամբ, սոյն հետաքրքրական և ծիծաղաշարժ վիպասա-նութիւնը, որ 15 տետրէ սլիտի բաղկանայ, Պ. Թ. ԵՂՄԵՆԻՃԵԱՆ յանձն առած է մինչև վերջը հրատարակել։

Կը ծախուի Հայ գրավաճառաց և Մահ-մուտ փաշա Թօհաճիի ձանիկ աղայի խա-նութը։ Գինն միոյ տետրին 40 փարայ։

ԹԱՏՐՈՆ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ

Յառաջիկայ ուրբաթ գիշեր Մեծ. Տիգրան էֆէնտի Զուխաճեանի խումբը՝ վերոյիշեալ թատրոնին մէջ մեծաւ պատրաստութեամբ ներկայացում պիտի տայ։

Ակնկալուած է ըսել, թէ Տիգրան էֆէնտի մեծ յառաջադիմութիւն մը ըրած է իւր այս ընթացքին մէջ, որոյ համար գովեստիւք կը խօսին օտարազգիներն անգամ. ուստի յու-սալի է որ, այս երեկոյթին ևս խուռն բազ-մութեամբ հանդիսականներ պիտի ունենայ։

ՇԱՐԱԳԻՐ–ՏՆՕՐԷՆ
ԳԷՈՐԳ Ե. ԱՃՎԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ս. Գ. ՊԱՐՏԻԶԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՐԻՋԱ-ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3